

**Kauniaisten kaupungin  
tarkastusvaliokunnan  
arviointikertomus  
vuodelta 2018**



**Kauniaisten kaupunki  
Grankulla stad**



## Sisälllys

1.	Tarkastusvaliokunnan kokoonpano ja tehtävät.....	1
2.	Edellisten vuosien arviointikertomuksissa esitettyjen havaintojen ja kehittämisehdotusten seuranta .....	2
3.	Talouden tavoitteiden toteutumisen arviointi.....	3
4.	Toiminnan tavoitteiden toteutumisen arviointi .....	4
5.	Yleishallinto sekä kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntatoimet .....	6
5.1	Yleishallinto .....	6
5.2	Kulttuuritoimi .....	6
5.3	Nuorisotoimi .....	8
5.4	Liikuntatoimi .....	9
6.	Muita havaintoja.....	10
6.1	Sosiaali- ja terveystoimi .....	10
6.2	Yhdyskuntatoimi .....	11
6.3	Koulutoimi.....	12
7.	Tarkastusvaliokunnan esitys kaupunginvaltuustolle .....	13
8.	Yhteenveto.....	13
9.	Allekirjoitukset .....	14

Liite 1 Pääkaupunkiseudun tarkastustoimien yhteisarviointi 2018: Lasten ja nuorten pääsy mielenterveys- palvelujen piiriin

## 1. Tarkastusvaliokunnan kokoonpano ja tehtävät

Kaupunginvaltuusto asetti 12.6.2017 kuntalain mukaisesti tarkastusvaliokunnan valtuustokaudelle 2017 – 2021 hallinnon ja talouden tarkastuksen sekä arvioinnin järjestämistä varten. Valtuusto valitsi 9.10.2018 Olavi Filppulan uudeksi jäseneksi ja puheenjohtajaksi Binga Tupamäen tilalle.

Tarkastusvaliokunnan jäseninä ja heidän henkilökohtaisina varajäseninä ovat vuoden 2018 arviointityössä olleet:

Jäsenet	Varajäsenet
Olavi Filppula, puheenjohtaja	Harri Fagerlund
Stefan Stenberg, varapuheenjohtaja	Christoffer Lindqvist
Veronica Fellman	Marina Almark
Jarkko Huttunen	Pirjo Huttunen
Sari Mutka	Elina Eväsoja

Tarkastusvaliokunnan päätöksenteko on tapahtunut puheenjohtajan esityksestä. Tarkastusvaliokunnan pöytäkirjanpitäjänä on toiminut JHT, KHT Outi Koskinen PwC Julkistarkastus Oy:stä.

Tarkastusvaliokunnan jäsenet eivät ole osallistuneet sen toimialan tai valiokunnan arviointiin, jonka varsinaisia tai varajäseniä he ovat.

### Tarkastusvaliokunnan tehtävät

Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on kuntalain mukaisesti valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kaupungissa ja kaupunkikonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on myös huolehtia kaupungin ja sen tytäryhteisöjen tarkastusten yhteensovittamisesta. Mikäli kaupungin taseessa on kattamatonta alijäämää, tarkastusvaliokunnan tehtävänä on arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävyttä. Lisäksi tarkastusvaliokunnan tehtävänä on kuntalain 84 §:n mukaisten sidonnaisuusilmoitusten käsittely ja ilmoitusvelvollisuuden noudattamisen valvonta. Kaupungin on pidettävä sidonnaisuuksista rekisteriä yleisessä tietoverkossa, jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu.

Kauniaisten kaupungin tarkastusvaliokunta on vuonna 2018 kuntalain mukaisesti vastaanottanut sidonnaisuusilmoitukset ja niihin tehdyt muutokset sekä ottanut ilmoitukset sidonnaisuusrekisteriin, jota ylläpidetään kaupungin yleisessä tietoverkossa.

### Tarkastusvaliokunnan vuoden 2018 arviointityö

Tarkastusvaliokunta toteutti vuoden 2018 arvioinnin valtuustokaudelle 2017 - 2021 laatimansa arviointisuunnitelman ja vuoden 2018 arvioinnin työohjelman mukaisesti. Arvioinnin painopistealueena vuonna 2018 oli yleishallinto sekä kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntatoimet.

Tarkastusvaliokunnan arviointityö on perustunut kaupungin tilinpäätökseen 2018 sekä talousarvioon 2018 ja taloussuunnitelmaan 2018 - 2020. Lisäksi tarkastusvaliokunta on perehtynyt kaupunginhallituksen ja valiokuntien pöytäkirjoihin sekä muihin selvityksiin. Tarkastusvaliokunta on kokouksissaan kuullut kaupungin viranhaltijoita, työntekijöitä ja luottamushenkilöitä.

Tarkastusvaliokunta kokoontui vuoden 2018 arviointityöhön liittyen 13 kertaa. Lisäksi tarkastusvaliokunnan jäsenet ovat itsenäisesti valmistelleet tekstiluonnoksia arviointikertomukseen. Tarkastusvaliokunta on perehtynyt yleishallinnon, kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntatoimien toimintaan kuulemalla hallintopäällikköä, sivistystoimen

johtajaa sekä liikuntavaliokunnan puheenjohtajaa. Lisäksi kokouksissa on ollut kuultavina kaupunginjohtaja, talousjohtaja, vanhuspalvelupäällikkö, tietohallinnon kehittämisspäällikkö, kansalaisopiston rehtori, tiedottaja ja henkilöstöpäällikkö, jotka ovat antaneet selvityksiä toimintaan, hallintoon ja talouteen liittyvistä asioista omilta vastuualueiltaan.

Tarkastusvaliokunta on kehittänyt omaa toimintaansa osallistumalla tarkastusvaliokunnan jäsenille suunnattuihin koulutuksiin. Lisäksi tarkastusvaliokunnan edustajat osallistuivat Vantaalla pidettyyn pääkaupunkiseudun kuntien ja kuntayhtymien tarkastuslautakuntien yhteiseen seminaariin 29.11.2018.

### **Pääkaupunkiseudun tarkastustoimien yhteisarviointi 2018: Lasten ja nuorten pääsy mielenterveyspalvelujen piiriin**

Pääkaupunkiseudun kaupunkien ja Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri (HUS) ulkoisten tarkastustoimien vuoden 2018 yhteisarvioinnin tavoitteena oli selvittää, miten pääkaupunkiseudun alaikäiset kouluikäiset lapset ja nuoret pääsevät kaupunkien matalan kynnyksen mielenterveyspalvelujen ja erikoissairaanhoidon mielenterveyspalvelujen piiriin. Arviointi keskittyi lasten ja nuorten peruspalveluihin ja koski lasten ja nuorten psykiatrisen erikoissairaanhoidon kiireetöntä avohoitoa. Arvioinnin toteutti kaupunkien ja HUS:n ulkoisen tarkastuksen työntekijöistä koottu työryhmä ja sitä ohjasi tarkastuslautakuntien puheenjohtajista koostuva ohjausryhmä. Arviointiin osallistuivat Espoo, Helsinki, Kauniainen, Vantaa ja HUS.

Muistio arvioinnista on luettavissa oheisesta linkistä: [www.arviointikertomus.fi](http://www.arviointikertomus.fi).

### **Tilintarkastus**

Kaupunginvaltuusto on vuonna 2015 valinnut tarkastuslautakunnan esityksestä tilintarkastusyhteisöksi PwC Julkistarkastus Oy:n. Päävastuullisena tilintarkastajana on toiminut JHT, KHT Outi Koskinen.

Tilintarkastus on suoritettu julkishallinnon hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Tilintarkastaja on esittänyt tarkastusvaliokunnalle tilintarkastussuunnitelman ja raportoinut tarkastussuunnitelman toteutumisesta.

Tilintarkastaja on antanut tarkastusvaliokunnalle vuoden 2018 tilintarkastuksesta kaksi kirjallista raporttia. Nämä raportit on lisäksi toimitettu kaupunginjohtajalle ja talousjohtajalle. Tarkastusvaliokunta suosittelee, että raporteissa esitetyt havainnot huomioidaan ja ne johtavat tarvittaviin toimenpiteisiin.

Tilintarkastuksessa havaittiin vuoden 2017 talous- ja toimintatilastossa annettujen tietojen tilastoinnissa epäloogisuutta tilaston I- ja II- osien välillä. Eron suuruus toimintakatteen tasolla oli normaalista merkittävästi poikkeava. Tilastoinnissa havaittuja eroja ei ole selvitetty eikä eroavaisuuksiin ole tarkastusvaliokunnan pyynnöstä huolimatta saatu selvitystä.

***Tarkastusvaliokunta esittää, että tilastoinnissa havaitut erot ja erojen vaikutukset kaupungin talouteen selvitetään.***

## **2. Edellisten vuosien arviointikertomuksissa esitettyjen havaintojen ja kehittämissuositusten seuranta**

### **Yhdyskuntatoimi**

Tarkastusvaliokunta kiittää yhdyskuntatoimeaa vastineesta. On tärkeää esitellä kaavoituksen eri vaiheissa olevat suunnitelmat avoimesti asukkaille sekä antaa asukkaille vaikutusmahdollisuus suunnitelmiin. Kaavaprosesseissa on vuonna 2018 tapahtunut kehitystä, mm. sisäisiä kuulemistilaisuuksia on järjestetty.

### **Sivistystoimi**

Tarkastusvaliokunta käsitteli vuoden 2017 arviointikertomuksessaan THL:n kouluterveystudkimusta. Tarkastusvaliokunta toivoi, että tulokset saataisiin erikseen oppilaiden kotikunnan mukaan.

Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta totesi vastauksessaan, että tulokset saadaan nykyisellään koulukohtaisina ja, että tutkimus on valtakunnallinen ja sen tekee THL. Pääkaupunkiseudun kunnat kommunikoivat THL:n kanssa yhteisen työryhmän kautta, jossa kunnat antavat palautetta kyselystä. Kyselyn tarkoitus on kuitenkin tukea koulujen oppilasterveystyötä, ja kouluilla on vastuu kaikista oppilaistaan kotikunnasta riippumatta.

**Tarkastusvaliokunta toteaa, että valiokunnan vastaus ei ollut riittävä. Toivomuksena on, että asia viedään yhteisen työryhmän käsiteltäväksi, koska Kauniainen poikkeaa muista kunnista suuren ulkopaikkakuntalaisten oppilasmäärän johdosta. Ennaltaehkäisevän työn mahdollistamiseksi on tärkeää saada tietoa oman paikkakunnan nuorten terveystilanteesta.**

### Kauniaisten kaksikielisyysohjelma 2015 – 2017

Tarkastusvaliokunta pyysi arviointikertomuksessaan kaupunkia edelleen kiinnittämään huomiota kaksikielisyysohjelman toteuttamiseen.

**Vuonna 2015 hyväksytty kaksikielisyysohjelma oli voimassa 2015 – 2017. Uutta kaksikielisyysohjelmaa ei ole laadittu. Tarkastusvaliokunta suosittaa, että kaksikielisyysohjelma päivitetään kaupunkistrategian mukaisesti.**

### Sosiaali- ja terveystoimi

Sosiaali- ja terveysvaliokunta käsitteli 4.9.2018 tarkastusvaliokunnan arviointikertomuksen vuodelta 2017. Tarkastusvaliokunta kiittää vastauksista, jotka ovat edelleen ajankohtaisia, esimerkiksi kouluterveyskyselyn kyselylomakkeeseen merkittävän kotikunnan sekä teini-ikäisten päihteidenkäyttöongelman suhteen. Myös kunnan ja kolmannen sektorin välistä yhteistyötä on syytä seurata ja luoda pitkäjänteisiä toimintamalleja, koska kunnan valvonta- ja tarkastusvastuu ulottuu myös kuntalaisten hyvinvoinnin suhteen kolmannen sektorin tarjoamaan palvelutuotantoon. Toiminta-avustuksia hyväksyttiin noin 60 tuhatta euroa kolmannen sektorin yhteisöille.

**Kaupungin sosiaali- ja terveystoimen ulkopaikkakuntalaisten asiakasmäärän kasvu on ollut huomattava. Tarkastusvaliokunta pyytää kiinnittämään huomiota resurssien riittävyyteen.**

## 3. Talouden tavoitteiden toteutumisen arviointi

Taloudelliset näkymät olivat suotuisat vuonna 2018. Kauniaisten verotuloista odotettiin edellisvuotta suurempia. Talouden tasapainottamisen toimenpiteet käänivät vuoden 2017 tuloksen positiiviseksi. Vuoden 2018 tulos ylitti budjetoidun eikä lainoja tarvinnut ottaa. Hallituksen sote- ja maakuntauudistusvalmistelu työllisti kaupungin virkamiehiä, mutta lakiesitykset kuitenkin raukesivat.

€ 1 000	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Tilinpäätöksen tulos	2 607	1 752	-985	-1 538	1 590	7 132	6 198	3 229
Poikkeukselliset tuloerät	-4 278	-2 589	-1 736	-760	-7 006	-9 031	-1 175	-1 575
Oikaistu tulos	-1 671	-837	-2 721	-2 298	-5 416	-1 899	5 023	1 654

Kauniainen on Suomen ainoa kunta, jolla on negatiivinen valtionosuus: vuonna 2018 yhteensä -2,3 milj. euroa, kun se vuonna 2017 oli yhteensä -0,8 milj. euroa.

**Tarkastusvaliokunta pitää valitettavana, että Kauniaisten valtionosuus on ollut negatiivinen vuodesta 2017 lähtien.**

€ 1 000	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Valtionosuudet ennen tasausta	13 676	14 417	14 626	13 932	12 374	12 718	12 146	12 033
Tasaukset	-10 647	-10 667	-11 514	-11 814	-12 049	-12 285	-12 942	-14 317
Tilitetyt valtionosuudet	3 029	3 750	3 112	2 119	325	433	-796	-2 284
Tasaukset verotuloista %	20,30 %	19,70 %	20,60 %	20,00 %	20,10 %	19,51 %	17,38 %	20,70 %

Kauniaisten toimivan palvelurakenteen ansiosta kaupunki onnistui hyvin palvelemaan asukkaitaan.

Sosiaali- ja terveystalouden kysyntä kasvoi ulkokuntalaisten keskuudessa. Villa Bredan valmistuminen oli kaupunkilaisille tärkeää. Sosiaali- ja terveystoimen kustannukset alittivat budjetoidun, koska Villa Bredan käyttöönotto viivästyi.

Kaupungin henkilöstön vaihtuvuus ja sairaspoissaolot pysyivät alhaisella tasolla.

Kaupunki on panostanut ICT-infrastruktuuriin ja -koulutukseen, joka on hyödyntänyt myös kaupunkilaisia. Vuoden aikana on ollut suunnitteilla yli 60 projektia, joista 17 on käynnistynyt. Kuntalaisille suunnattu teknologian oppimisympäristö DigiLab –hanke on saanut laajaa kiinnostusta ja kiitosta.

***Tarkastusvaliokunta pyytää kiinnittämään huomiota kustannustehokkuuteen ja toimivuuteen jo ICT-projektien suunnitteluvaiheessa.***

Kauniaisten kaupunki on aktiivisesti kehittänyt yhdessä pääkaupunkiseudun kuntien kanssa alueen palvelurakennetta ja yhteistyö on ollut sujuvaa.

## 4. Toiminnan tavoitteiden toteutumisen arviointi

### Kauniaisten kaupunkistrategian 2018 – 2022 toimenpiteiden 2018 toteutumisen arviointi

Kauniaisten kaupunkistrategia 2018 – 2022 hyväksyttiin keväällä 2018. Strategian valmistelu oli vielä kesken vuoden 2018 talousarviota käsiteltäessä. Strategia, jossa esitetään valtuustokauden painopistealueet ja tavoitteet, liitettiin valtuuston hyväksymisen jälkeen vuoden 2018 talousarviokirjaan. Strategisia painopistealueita on viisi, joista jokaisen tavoitteen osalta seurataan toimenpiteitä ja niiden toteutumista. Tilinpäätöksessä kukin toimiala on raportoinut toimenpiteiden toteutumisen.

***Kaupungin johdon tulee arvioida, onko strategian seurantamenetelmä riittävä toiminnan toteutumisen ja vaikuttavuuden seuraamisessa ja mittaamisessa? Kuinka hyvin tietoja voidaan hyödyntää kaupungin toiminnan kehittämisessä?***

Tarkastusvaliokunnan arvioinnin tulisi kohdistua asetettuihin vuosittaisiin ja mittareihin, mutta valtuusto ei asettanut niitä vuodelle 2018. Suositeltavia mitattavia kohteita ovat esimerkiksi: palveluiden saatavuus ja vaikuttavuus, suoritteiden lukumäärä tai resurssien määrä.

***Tarkastusvaliokunta suosittaa vuosikohtaisten tavoitteiden ja mittareiden asettamista ja niiden hyväksymistä valtuustossa.***

Oheisena esitetään yhteenveto tarkastusvaliokunnan arvioista Kauniaisten kaupunkistrategian 2018 - 2022 tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumisesta yleisellä tasolla vuonna 2018. Strategisten tavoitteiden toimenpiteiden toteutuminen on esitetty kaupungin vuoden 2018 tilinpäätöksen kohdassa 2.1.

Strateginen tavoite 2018 - 2022	Tarkastusvaliokunnan arvio toimenpiteen toteutumisesta 2018
<p><b>1. Kuntalainen keskiössä ”KAIKKI MUKAAN”</b></p> <p>1.1. Elävä kaksikielisyys</p> <p>1.2. Osallisuusohjelma, 2018</p> <p>1.3. Kauniaislaisten hyvinvointi ja terveys paranevat ja terveyserot kaventuvat, 2018 – 2022</p> <p>1.4. Kauniaisten sote-palvelujen markkinointi (ei toimenpiteitä 2018)</p>	●
<p><b>2. Elinvoimainen kaupunki ”SUOMEN PARAS ASUKASTYYTYVÄISYYS”</b></p> <p>2.1. Kaupungin ja yrittäjien yhteinen yrittäjyysohjelma, 2018; mitataan yrittäjyystavallisuus vuosittain</p> <p><i>Toteutuminen: Yrittäjyystavallisuystausta ei ole tehty vuonna 2018 (tehdään vuonna 2019)</i></p> <p><i>Tarkastusvaliokunnan arviointi: Tilinpäätöksessä ei ole raportoitu yrittäjyysohjelman toteutumisesta.</i></p> <p>2.2. Kaupungin ja kolmannen sektorin yhteinen elinvoimaohjelma</p> <p><i>Toteutuminen: Elinvoimaohjelma on työn alla.</i></p> <p>2.3. Kauniainen edistää kaupunkilaisten aktiivisuutta ja liikkumista yhteistyössä yritysten ja yhdistysten kanssa</p> <p>2.4. Yhteinen kulttuurisuunnitelma kulttuuri- ja taidealan toimijoiden ja kaupungin kaikkien toimialojen kanssa; yhteinen koordinointi- ja informaatiokanava</p> <p><i>Toteutuminen: Yhteinen kulttuurisuunnitelma on työn alla.</i></p> <p>2.5. Kaupungintalon alueen kaavamuutosprosessi saadaan päätökseen valtuustokauden aikana</p>	●
<p><b>3. Vihreä kävelykaupunki ”KOHTI HIILINEUTRAALIA KAUNIAISTA”</b></p> <p>3.1. Kaupunkirakennetta kehitetään maankäytön ja asumisen kehityskuvan mukaisesti Kauniaisten identiteettiä vahvistaen</p> <p>3.2. Kauniainen edistää kestävästä kehitystä</p> <p><i>Toteutuminen: Tiekartta ja toimenpideohjelma päästövähennystavoitteeseen pääsemiseksi valmistuu vuoden 2019 aikana (ei valmistunut tavoitteen mukaisesti vuoden 2018 aikana)</i></p> <p>3.3. Seudulliset MAL-asuntotuotantotavoitteet toteutetaan</p> <p><i>Tarkastusvaliokunnan arviointi: Kauniaisille on pienenä kaupunkina tyyppillistä suuri vuosittainen vaihtelu asuntotuotannossa.</i></p>	●
<p><b>4. Oppimismyönteinen kaupunki ”OPPIMINEN KOHTI TULEVAISUUTTA”</b></p> <p>4.1. Laadukas ja lapsilähtöinen varhaiskasvatus ja esiopetus</p> <p><i>Toteutuminen: Selvitystä ruotsinkielisen esiopetuksen kehittämisestä koulun yhteistyössä ei ole tehty.</i></p> <p>4.2. Tasokas ja oppilaslähtöinen opetus</p> <p><i>Toteutuminen: Nuorisotyöttömyys jäi alhaiselle tasolle, 12 alle 25 v työtöntä, mutta valtuustokauden tavoite on 0 % nuorisotyöttömyys.</i></p>	●
<p><b>5. Fiksun toiminnan, talouden ja yhteistyön Kauniainen ”AVOIN JA KOKEILEVA”</b></p> <p>5.1. Avoin toimintakulttuuri</p> <p>5.2. Joustava organisaatio ja houkutteleva työnantaja</p> <p>5.3. Terve kuntatalous</p> <p>5.4. Kiinteistöt ja kalusto kunnossa ja käytössä</p> <p><i>Toteutuminen: Koneiden ja laitteiden vaihto-ohjelmaa ei kaikilta osin ole pystytty noudattamaan.</i></p> <p>5.5. Helppokäyttöiset, kaikki ikäryhmät huomioivat digipalvelut</p> <p><i>Toteutuminen: Useita hankkeita kehitteillä.</i></p>	●

● = tavoite on toteutunut ● = tavoite on osittain toteutunut ● = tavoite ei ole toteutunut

Syksyllä 2018 The New York Times –lehden toimittaja Patrick Kingsley tutustui Kauniaisten kaupunkiin, haastatteli kaupunkilaisia ja kirjoitti vierailusta lehtiartikkelin. Vierailun syynä olivat YK:n maaliskuussa 2018 julkistama raportti, jonka mukaan Suomi on maailman onnellisin maa sekä samoihin aikoihin Suomessa julkaistu Epsi Rating Finlandin suorittama kyselytutkimus, jonka mukaan Suomen viihtyisimmät kunnat asukkaiden mielestä löytyvät Kauniaisista ja Pirkkalasta. Toimittajan mukaan näistä tutkimuksista voidaan vetää se johtopäätös, että Kauniainen on maailman onnellisin paikka asua. Kaupungin strateginen linjaus Suomen parhaasta asukastyytyväisyydestä on tutkimuksessa olevilla mittareilla mitattuna toteutunut erinomaisesti.

## 5. Yleishallinto sekä kulttuuri-, nuoriso- ja liikuntatoimet

### 5.1 Yleishallinto

Tarkastusvaliokunta on saanut pyynnöstä selvityksen johdon matkoista ja koulutuksista.

***Valiokunta kiittää toimialojen raporteista ja suosittelee, että kaikki ulkomaanmatkat ja merkittävät, yli 500 euroa maksavat koulutukset ja seminaarit, raportoidaan säännöllisesti vuosittain kaupunginhallitukselle ja tarkastusvaliokunnalle.***

***Tarkastusvaliokunta suosittelee, että kurssien ja matkojen hyödyt esitetään organisaatiolle ennen ja jälkeen tapahtuman. Organisaation tulee valvoa, että saatuja oppeja, tietoja ja kontakteja hyödynnetään ja esitetään organisaatiossa eteenpäin.***

Valiokuntien viranhaltijoiden nimityspäätöksistä ei käy ilmi keneen valinta on kohdistunut.

***Tarkastusvaliokunta suosittelee avoimuutta nimityspäätöksissä ja niiden julkistamisessa.***

***Lisäksi tarkastusvaliokunta suosittelee, että kaupungin konserniohje päivitetään.***

### 5.2 Kulttuuritoimi

#### Avustukset

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluiden avustuksiin liittyvät yleiset myöntämisperiaatteet päivitettiin vuonna 2018. Edellinen päivitys oli tehty vuonna 2015. Avustukset jaetaan toiminta-avustuksiin, kohdeavustuksiin ja henkilökohtaisiin apurahoihin. Kulttuuripalveluiden avustuksia on myönnetty vuonna 2018 yhteensä 0,6 milj. euroa. Suurimmat avustusten saajat ovat Kauniaisten musiikkiopisto, Kauniaisten kuvataidekoulu, Suomen Kansallisoppera ja Kauniaisten musiikkijuhlat.

#### Nuorisotalo

Nuorisotalo on jouduttu sulkemaan rakennuksen kosteus- ja mikrobivaurioiden takia. Toiminta ja henkilökunta ovat joutuneet toimimaan väistötiloissa, jotka eivät ole mahdollistaneet täysipainoista toimintaa. Nuorisotalon saneerauksen hankesuunnittelua on tehty vuonna 2018 yhteistyössä yhdyskuntatoimen kanssa. Nuorisotalo on sr-merkitty suojelukohde, mikä asettaa vaatimuksia saneeraukselle. Varhaiskasvatus- ja opetusvaliokunnat ovat molemmat edellyttäneet asian pikaista ratkaisemista.

***Tarkastusvaliokunta pitää tärkeänä, että nuorisotoimelle osoitetaan pikaisesti tarkoituksenmukainen väistötila.***

#### Kauniaisten ehkäisevän päihdetyön ohjelma vuosille 2018 - 2022

Kulttuurivaliokunta on antanut lausunnon sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunnalle koskien Kauniaisten ehkäisevän päihdetyön ohjelmaa vuosille 2018 - 2022: Kulttuuripalvelut kannustaa kuntalaisia terveellisiin elämäntapoihin yleisesti ja toimii yhteistyössä paikallisten seurojen ja palvelutarjoajien sekä kaupungin eri hallintokuntien kanssa siten, että ehkäisevän päihdetyön ohjelmaa toteutetaan yhdessä. Todettakoon myös, että vapaa-ajan avustuksia myönnettäessä ehkäisevä päihdetyö huomioidaan ja Kauniaisissa nuorten toimintaan liittyviä yhteisöjä kannustetaan huolehtimaan ehkäisevästä päihdetyöstä. Opastusta ja tukea annetaan tarvittaessa tapauskohtaisesti.

***Tarkastusvaliokunta pitää hyvänä kulttuurivaliokunnan kannanottoa, että avustuksissa otetaan huomioon ehkäisevä päihdetyö. Suosittelemme poikkihallinnollisen viranomaisyhteistyön lisäämistä ehkäisevän päihdetyön tehostamiseksi.***



Jatkuva dialogi Kauniaisissa toimivien tahojen keskuudessa on onnistumisen ehto. Valistustyö, opettaminen ja keskustelu varhaisesta iästä aikuisuuteen asti, on lasten ja nuorten hyvinvoinnin kannalta tärkeää vanhemmuuden tukemista unohtamatta.

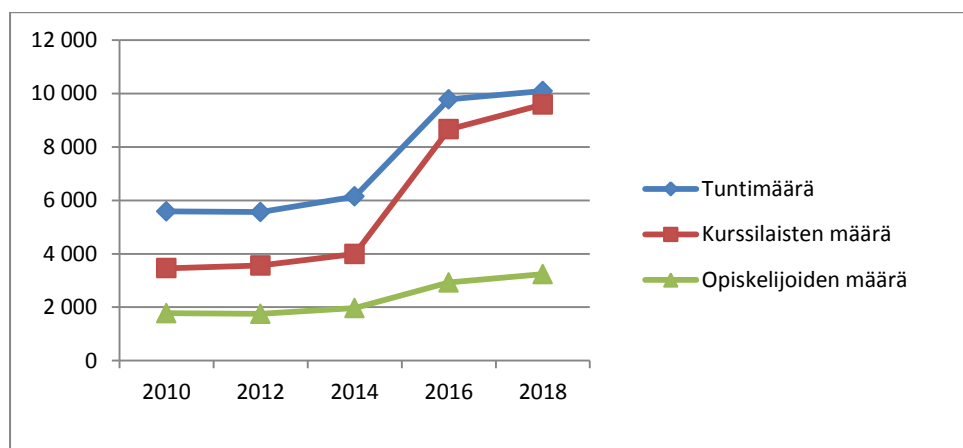
### Kirjaston asiakastilojen suunnittelu

Kirjaston asiakastilojen uudistaminen on suunnitteluvaiheessa. Asiakastilojen suunnittelu on aloitettu syksyllä 2018. Tulevaisuuden kirjasto -projektissa käydään läpi kirjaston omat prosessit ja pohditaan tulevaisuuden palveluja, ettei tuloksena ole vain uusilla kalusteilla sisustettu sama kirjasto kuin aikaisemmin. Pyrkimyksenä on osallistaa myös kaupunkilaisia suunnitteluun ja kerätä asiakastoiveita järjestämällä työpajoja. Tarkastusvaliokunta pitää menettelytapaa tarkoituksenmukaisena.

Lehtilukusali on toiminut nuorisotalon väistötilana syksystä 2018 lähtien. Tilan pienuuden takia korvaavien tilojen löytäminen on erittäin tärkeää.

### Petra

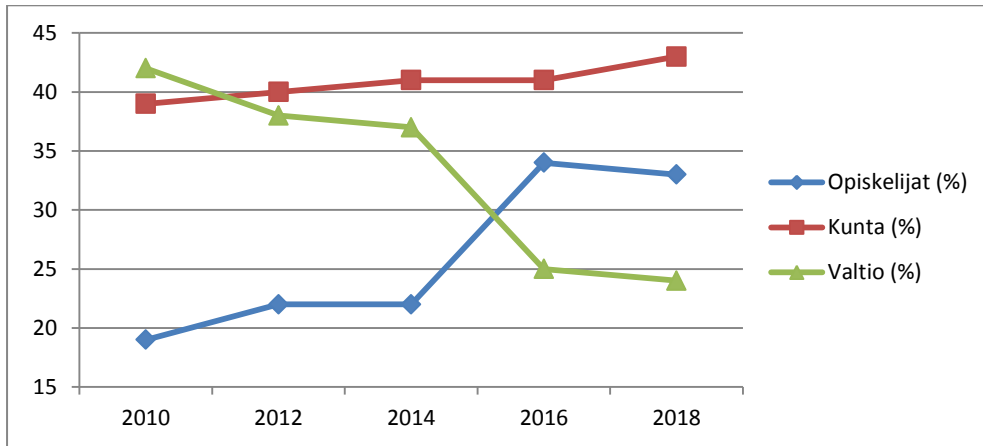
Opistolla oli vuonna 2018 kuudetta vuotta peräkkäin enemmän opiskelijoita ja yhdeksättä vuotta peräkkäin enemmän kurssilaisia kuin koskaan opiston historiassa. Opiskelijoiden määrä vuonna 2018 oli 3 238 kurssilaista, joista naisten osuus oli 70 % ja miesten 30 %. Miesten osuus on huomattavasti noussut viime vuosina. Aiemmin miesten osuus on ollut kansalaisopistoissa 20 - 25 %.



Liikuntaan ja terveyteen suuntaavia tunteja on eniten 54 % kokonaistuntimäärästä. Tieto- ja taitoaineiden osuus on 24 % ja kielten 19 %.

Koska valtionosuus opiston budjetista on pienentynyt viime vuosina, opiskelijoiden kurssimaksujen suhteellinen osuus opiston budjetista on kasvanut.

Petran käyttöaste on erittäin korkea. Petran säännöllisesti varattujen tilojen käyttöaste maanantaista torstaihin klo 9 – 21 on noin 70 % ja perjantaista sunnuntaihin klo 9 – 21 noin 50 %. Paikoitus muodostaa pullonkaulan, varsinkin talvisin.



**Tarkastusvaliokunta pitää erittäin positiivisena kansalaisopiston kurssilaisten ja tuntimäärän kasvua viime vuosien aikana ja toteaa, että kansalaisopiston toiminta tukee hyvin kaupungin asukkaiden fyysistä ja henkistä hyvinvointia. Kansalaisopiston kurssitarjoanta houkuttelee kuntalaisia kaikista ikäryhmistä. Valtionosuuksien osuus kokonaisbudjetista on valitettavasti alentunut merkittävästi viimeisten vuosien aikana.**

### 5.3 Nuorisotoimi

Nuorisotalon kohtalo on edelleen auki. Nuorisotoimelle ei ole edelleenkään osoitettu väistötiloja, jotka mahdollistaisivat täysipainoisen toiminnan. Opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunnat ovat molemmat edellyttäneet asian pikaista ratkaisemista.

**Tarkastusvaliokunta pitää tärkeänä, että nuorisotoimelle osoitetaan pikaisesti tarkoituksenmukainen väistötila.**

Kaupungin ensimmäinen nuorisotakuumalli hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa 9.12.2013. Nuorisotakuumalli arvioitiin ja päivitettiin valtuuston päätöksellä syksyllä 2017, jolloin tavoitteeksi asetettiin, että saavutetaan alle 25-vuotiaiden osalta 0%:n nuorisotyöttömyys ja että kaikki oppilaat saavat perusopetuksen jälkeen opiskelupaikan tai vastaavan paikan. Molemmat tavoitteet toimivat valtuuston strategisina mittareina.

Käytännössä nuorisotakuu tarkoittaa, että jokaiselle alle 25-vuotiaalle nuorelle ja alle 30-vuotiaalle vastavalmistuneelle tarjotaan työ-, työkokeilu-, opiskelu-, työpaja- tai kuntoutuspaikka viimeistään kolmen kuukauden kuluessa työttömäksi joutumisesta.

Nuorisotakuu sisältää koulutustakuun: Jokaiselle peruskoulun päättäneelle taataan koulutuspaikka lukioissa, ammatillisissa oppilaitoksissa, oppisopimuksessa, työpajassa, kuntoutuksessa tai muulla tavoin.

#### Nuorten aikuisten osaamisohjelma

Nuorten aikuisten osaamisohjelma tarjoaa ilman ammatillista koulutusta oleville alle 30-vuotiaille nuorille mahdollisuuden ammatillisen tutkinnon tai sen osan suorittamiseen. Ohjelmassa voi suorittaa ammatti- tai erikoisammattitutkinnon tai ammatillisen perustutkinnon. Koulutuksen voi suorittaa oppilaitoksissa tai sen voi tehdä oppisopimuksena.

Nuorisotakuu toimii Kauniaisissa ilman erillistä rahoitusta, lukuun ottamatta etsivää nuorisotyötä (2018 alkaen) ja kesätyöseteliä. Työn tavoitteena on lisätä verkostoyhteistyötä, jotta saadaan kaikki nuoret palveluiden piiriin.

Nuorisopalvelut saivat etsivään nuorisotyöhön rahoitusta Etelä-Suomen aluehallintovirastolta vuonna 2018. Muilta osin nuorisotakuun toimintaan käytetään eri tulosyksiköiden talousarviovaroja. Kesätyöseteliä varten varattiin vuoden 2018 talousarvioon 35 000 euroa.

Nuorisotyössä kotoutuminen ja kotouttaminen ovat osa jokapäiväistä nuorisotyötä. Nuorten opastaminen, tukeminen ja dialogin ylläpitäminen nuorten kanssa kuuluu nuoriso-ohjaajien toimenkuvaan. Nuorisotyössä panostetaan päivittäin suvaitsevaisuuteen, monimuotoisuuteen ja ymmärrykseen kanssaihmiä kohtaan. Onnistumisen edellytys on jatkuva dialogi ja yhteistyö Kauniaisissa toimivien tahojen kanssa, unohtamatta alueellisia yhteistyökumppaneita ja seudullista yhteistyötä.

### **Kotoutumisen edistämisen ohjelma vuosille 2018 - 2022**

Kotoutumisen edistämishjelman 2018 - 2022 valmistelussa on huomioitu eri osapuolet. Kaupungin kotouttamistyöryhmä ja terveyden ja hyvinvoinnin johtoryhmä hyväksyivät ohjelman syksyllä 2018. Kaupungin kotoutumisen edistämishjelma koostuu selkeistä tavoitteista, toimenpiteistä ja seurannasta vuosille 2018 - 2022. Ohjelman keskiössä ovat psyykkisen ja fyysisen hyvinvoinnin tukeminen, osallisuuden, oppimisen ja omatoimisuuden vahvistaminen sekä työllisyyden, mielekkään vapaa-ajan tekemisen ja kulttuurien kohtaamisen korostaminen. Tavoitteilla pyritään kaksisuuntaisen kotoutumisen ja hyvien väestösuhteiden edistämiseen. Ruotsinkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta on hyväksynyt maahanmuuttajien valmistelevan opetussuunnitelman, joka mahdollistaa kotouttamisen myös ruotsin kielellä.

### **5.4 Liikuntatoimi**

Kaupungin liikuntasuunnitelma on osa kaupungin strategian mukaista hyvinvointisuunnitelmaa. Liikuntasuunnitelman linjaukset pohjautuvat liikuntapaikkaselvitykseen, joka tehtiin keväällä 2018 ja toimii pohjana tulevaisuuden liikunnan järjestämistä ja valmistelua varten.

Uimahallin korjaukseen on käytetty noin 0,9 milj. euroa. Uimahalli on edelleen korjauksen tarpeessa. Uimahalli on tärkeä kaikenikäisille kauniaislaisille. Asiakaspalvelun ulkoistuksessa ja vuokratyöntekijöiden koulutuksessa oli haasteita.

Liikuntavaliokunnan avustusten myöntämiskriteerejä päivitettiin arviointivuoden aikana ja niitä aiotaan vielä uudelleen arvioida.

Myöntämiskriteereiden perusteet ovat olleet poliittisen arvostelun kohteena. Liikuntatoimessa korostuu kaupungin eri toimialojen ja kolmannen sektorin yhteistyön merkitys.

Kauniaisten Urheilupuiston (Freedom Fund Areenan) laajennusta varten myönnettiin omavelkainen lainatakaus, 1,25 milj. euroa. Grankulla IFK Fotboll ry:n ylipainehalli otettiin käyttöön kesällä 2018.

## 6. Muita havaintoja

### 6.1 Sosiaali- ja terveystoimi

Kauniaisten terveysasemalle kirjautuneet ulkopaikkakuntalaiset, henkilöä:

Kk/vuosi	Henkilöitä	Yhteensä vaihtaneita
12/2014	639	639
6/2015	104	743
12/2015	106	849
6/2016	79	928
12/2016	90	1 018
6/2017	108	1 126
12/2017	87	1 211
6/2018	115	1 326
12/2018	206	1 532

Sosiaali- ja terveyshuolto- sekä maakuntaudistuksen valmistelu työllisti kaupungin virkamiehiä vuonna 2018.

#### ***Tätä työtä tulee hyödyntää tulevaisuudessa oman toiminnan kehittämisessä.***

Sosiaali- ja terveysalalla on kaupungin henkilökunnan korkeimmat sairaspöissaolot, mikä johtunee alan epävarmoista tulevaisuuden näkymistä ja raskaasta työstä. Asiasta tarkemmin kaupungin henkilöstökertomuksessa 2018.

#### ***Miten Kauniaisten sosiaali- ja terveystoimen henkilökunnan työhyvinvointia edistetään?***

Villa Bredan uudisrakennus oli kaupungin suurin rakennusprojekti 2018. Asukkaat muuttivat Villa Bredaan syksyllä. Palvelujen käynnistämisen yhteydessä ikäihmisten palveluiden resurssoinnissa, kaksikielisen henkilökunnan rekrytoinnissa ja Villa Bredan johtamisessa oli haasteita. Ostopalveluna ikäihmisten hoitotoiminta oli Villa Bredaa edullisempaa, mutta Villa Breda on tuonut palvelut lähelle kaupunkilaisia.

#### ***Miten Kauniaisten kaupunki aikoo tehokkaasti toteuttaa hyvinvointikuntayhtymän ikäsuunnitelman vuosille 2016 - 2025?***

Vuoden 2018 aikana toteutui kuljetuspalvelujen lakiuudistus.

#### ***Miten Kauniainen aikoo valvoa kuljetuspalvelujen tarkoituksenmukaista toteutumista?***

Vuoden 2018 aikana hyväksyttiin mm. seuraavia suunnitelmia, ohjeita ja ohjelmia:

- Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen myöntämisen ohje
- Omaishoidon tuen ohjeen muuttaminen
- Ehkäisevän päihdetyön ohjelma 2018 - 2022
- HYKS-alueen kuntien terveydenhuollon järjestämissuunnitelma 2018 - 2020
- Sosiaali- ja terveydenhuollon valmiussuunnitelma

#### ***Miten sosiaali- ja terveystoimi aikoo toimeenpanna edellä mainitut suunnitelmat ja ohjelmat?***

Vuoden 2018 aikana käsiteltiin valiokunnassa seuraavat kyselyt: Henkilöstön ilmapiirikysely 2017 ja Kouluterveyskysely. Kouluterveyskyselyssä ilmeni huolenaiheena nuorten runsas päihteiden käyttö, poikien

ylipaino ja huono nukkuminen, tyttöjen kokema koulu-uupumus ja ahdistuneisuus sekä yleisesti koettu väkivalta ja häirintä. Ongelmien ratkaisemiseksi esitettiin mm. vanhemmuustukea ja järjestöyhteistyötä.

***Miten Kauniaisten kaupunki aikoo järjestää nuorten hyvinvoinnin seurannan?***

## 6.2 Yhdyskuntatoimi

MAL-sopimus velvoittaa Kauniaista rakentamaan asuntotuotantoon keskimäärin 72 asuntoa vuodessa asukaskasvatavoitteen ollessa 1% / vuosi. Kauniaisille on tyypillistä voimakas vaihtelu asuntorakentamisessa. Vuonna 2017 valmistui yhteensä 187 asuntoa, joista kerrostaloasuntoja oli 174 ja pientaloja 13. Vuonna 2018 valmistui 21 pientaloa. Rakennuslupia myönnettiin vuonna 2018 uudisrakennushankkeisiin 25 kappaletta. Uudiskohteissa on kahdeksan kerrostaloa, joihin on suunniteltu yhteensä 280 asuntoa. Vuonna 2018 myönnettyjen lupien perusteella Kauniaisiin on tulossa yhteensä noin 300 uutta asuntoa, joka täyttää usean vuoden MAL-tavoitteen. Kerrostalojen lupamäärä oli huomattava.

***Kauniaisten kaupunkikuvan tiivistyessä huomattavan nopeasti, tarkastusvaliokunta suosittelee kiinnittämään huomiota kaupunkikuvan säilyttämisenä pientalovaltaisena sekä viheralueiden että metsiköiden säilymiseen. Viheralueiden merkitys korostuu entisestään rakentamisen lisääntyessä.***

Merkittäviä asuntotuotantokohteita lähivuosina ovat keskustan rakenteilla oleva Tribuuni-kortteli ja Asematie 13, joka eteni kohti rakennuslupavaihetta vuonna 2018. Suuria hankkeita vuoden aikana olivat Villa Bredan saneeraus ja Kauppakeskuksen laajennus. Lisäksi aloitettiin Mäntymäen koulun peruskorjaus.

***Tarkastusvaliokunta toteaa kaupungin investointiohjelman olevan edelleen varsin raskas sekä kaupungin taloudelle että yhdyskuntatoimen toteuttavalle organisaatiolle.***

Yhdyskuntatoimen tilinpäätöksen mukainen toteuma oli 14,2 milj. euroa, joka vastaa 85 % toimialan tulotavoitteesta. Sisäiset tuotot alittuivat noin 0,7 milj. eurolla. Alitus johtui Villa Bredan käyttöönoton siirtymisestä. Menoarviosta toteutui 10,5 milj. euroa (ilman poistoja ja arvonalennuksia), joka vastaa 90 % menojen kokonaisarviosta. Käyttämättömän määrärahan osuus oli noin 1,1 milj. euroa.

***Tarkastusvaliokunta suosittelee kiinnittämään erityistä huomiota naapuruston ja kaupunkilaisten mielipiteiden ja palautteen huomioimiseen eri kaavoitusvaiheissa.***

Tulosalueilla oli henkilöstövajausta sekä henkilöstömuutoksia, mistä johtuen hankkeita oli jouduttu siirtämään seuraavalle vuodelle. Toimialan henkilöstö oli 58 henkilöä lisääntyen yhdellä henkilöllä. Tilakeskuksen henkilöstötilanne vaikeutui eläköitymisten vuoksi ja uusien työntekijöiden rekrytointi osoittautui haastavaksi. Lisäksi kuntatekniikkapäällikkö vaihtui.

***Tarkastusvaliokunta on huolissaan henkilökunnan jaksamisesta ja suosittaa henkilökunnan työhyvinvoinnin seuraamista.***

Rakennusvalvonnan toimintatuotot ylittivät talousarvion 131 000 eurolla. Uusi rakennustarkastaja aloitti vuoden 2018 alussa. Rakennusvalvonta on saanut käyttöön sähköisen lupaprosessin ja arkistoinnin.

***Tarkastusvaliokunta katsoo, että valtuuston tavoitteet on saavutettu, mutta näkymät lähivuosille jatkuvat edelleen haastavina.***

## 6.3 Koulutoimi

Kauniaislaisten oppilaiden osuudet Kauniaisten koulujen opiskelijamäärissä ovat pysyneet suunnilleen edellisen vuoden tasolla. Kauniaisten lukion opiskelijoista kauniaislaisten osuus on huomattavan alhainen (17 %).

### Kauniaislaisten oppilaiden osuus (%) koulun kaikista oppilaista 2018

Koulu	Osuus % 2018	Osuus % 2017
Mäntymäen koulu	88 %	87 %
Kasavuoren koulu	54 %	53 %
Kauniaisten lukio	17 %	20 %
Granhultsskolan	92 %	91 %
Hagelstamska skolan	60 %	57 %
Gymnasiet Grankulla samskola	39 %	39 %

### Gymnasiet Grankulla samskola

Gymnasiet Grankulla samskola (GGS) on tällä hetkellä Suomen suosituin ruotsinkielinen lukio ensisijaisten hakijoiden määrällä mitattuna. Aloituspaiikkamäärää ei voitu nostaa tilanpuutteen vuoksi. Lukiosiiven luokkahuonejärjestelyt eivät kuitenkaan ratkaise lukion tilaongelmaa.

### Hagelstamska skolan ja Granhultsskolan

Rajallinen aloituspaiikkamäärä yhdessä koulun hyvän maineen kanssa on johtanut siihen, että GGS:ään pyrkivien oppilaiden keskiarvo jatkuvasti nousee. Kansallisessa ylioppilasrankingissa GGS oli parhaana ruotsinkielisenä lukiona sijalla 15. Viime vuosina Hagelstamin koulusta GGS:ään pyrkivien (ensisijainen lukiovalinta) lukumäärä on noussut ja Helsingin lukioihin pyrkivien hagelstamilaisten lukumäärä vastaavasti laskenut.

Oman lukion haluttuus vaikuttaa myös yläkoulun oppilaiden opiskelumotivaatioon. Päästäkseen haluamaansa lukioon oppilaiden on satsattava koulutyöhön jo yläkoulussa. Keväällä 2017 suoritettu, mutta vasta joulukuussa 2018 ruotsinkielisessä opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunnassa käsitelty kouluterveyystutkimus osoittaa, että varsinkin tytöt kokevat koulutyössä ahdistusta ja stressiä.

Kauniaislaisen yhtenäiskoulumallin kehittäminen jatkui 2018. Mallissa ylä- ja alakoululla on yhteinen rehtori ja kummassakin yksikössä virka-apulaisrehtori. Tähänastiset kokemukset ovat olleet positiivisia ja kokeilua tullaan jatkamaan.

### Kauniaisten lukio

Kauniaisten lukion bisneslinjan perustaminen hyväksyttiin syksyllä 2018. Tarkastusvaliokunta pitää kehitystä erittäin hyvänä ja katsoo tämän edesauttavan opiskelijoiden pääsyä kaupallisen alan ammatilliseen ja korkeasteen koulutukseen sekä lisäävän opiskelijoiden valmiuksia talousasioissa.

### Kasavuoren koulu

Kasavuoren koulu on menestynyt 9. luokille tehdyssä valtakunnallisessa Helsingin yliopiston Koulutuksen arviointikeskuksen suorittamassa oppimaan oppimisen -arvioinnissa vuonna 2017. Arvioinnissa arvioitiin sekä osaamista että uskomuksia. Osaamisessa mitataan päättelytaitoa, luetun ymmärtämistä ja matematiikkaa. Uskomuksissa mitataan oppimista ja koulunkäyntiä tukevia uskomuksia, koulutyötä haittaavia uskomuksia, oppilaan uskoa omiin kykyihinsä ja koulutyöhön sitoutumista.

Raportissa todetaan mm. seuraavaa: "Kasavuoren koulun oppilaiden osaaminen oli kokonaisuudessaan huomattavasti kaikkien arviointiin osallistuneiden koulujen keskitasoa vahvempaa."

### Varhaiskasvatus

Päiväkotihenkilökunnan palkankorotukset ja "kauniaislisä" saivat hyvän vastaanoton ja olivat positiivinen asia kaupungin imagon kannalta.

Varhaiskasvatuksen asiakastytyväisyystutkimuksen mukaan kauniaislaisten vanhempien tyytyväisyys on laskenut hieman vuonna 2014 tehdystä kyselystä, mutta oli edelleen paras tulos pääkaupunkiseudun kunnista. Huomiota herätti kyselyn alhainen vastausprosentti 31 %.

### Määräaikaisuuksien ketjuttaminen

Helsingin hallinto-oikeuden päätöksen mukaan Kauniaisten kaupunki on ketjuttanut koulutoimessa määräaikaisuuksia ilman perusteita. Hallinto-oikeus on katsonut, että kaupungilla ei ollut kunnallisen viranhaltijalain mukaista perustetta palkata opettajia määräaikaisiin virkasuhteisiin, koska he eivät ole toimineet kenenkään sijaisena.

***Tarkastusvaliokunta huomauttaa, että kaupungin tulee jatkossa kiinnittää erityistä huomiota ja tarkkaavaisuutta määräaikaiselle palvelussuhteelle laissa säädettyihin perusteisiin.***

## 7. Tarkastusvaliokunnan esitys kaupunginvaltuustolle

Kuntalain 121 §:n mukaan tarkastusvaliokunnan arviointikertomus käsitellään valtuustossa tilinpäätöksen yhteydessä. Kaupunginhallitus antaa valtuustolle lausunnon toimenpiteistä, joihin arviointikertomus antaa aihetta.

Tarkastusvaliokunta jättää arviointikertomuksensa vuodelta 2018 kaupunginvaltuuston käsiteltäväksi ja esittää, että kaupunginvaltuusto pyytää arviointikertomuksessa kursiiivilla esitetyistä kysymyksistä ja suosituksista valiokuntien ja kaupunginhallituksen vastineet lokakuun 2019 loppuun mennessä.

Tarkastusvaliokunta esittää tilintarkastajan esityksen mukaisesti tilinpäätöksen hyväksymistä ja vastuuvapauden myöntämistä toimielinten jäsenille ja tehtäväalueiden johtaville viranhaltijoille tilikaudelta 1.1. - 31.12.2018.

## 8. Yhteenveto

Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on kuntalain mukaisesti arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kaupungissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla. Tarkastusvaliokunta on toteuttanut arvioinnin valtuustokaudelle 2017 – 2021 laaditun arviointisuunnitelman ja vuoden 2018 arviointityöohjelman mukaisesti.

Tarkastusvaliokunnan suorittaman arvioinnin tulisi kohdistua toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisen arviointiin kaupungissa ja kaupunkikonsernissa, mutta valtuusto ei asettanut toiminnalle tavoitteita ja mittareita 2018.

Tarkastusvaliokunta kuitenkin toteaa, että valtuuston hyväksymät talouden tavoitteet ovat riittävässä määrin saavutettu.

## 9. Allekirjoitukset

Kauniaisissa 16. toukokuuta 2019

**Kauniaisten kaupungin tarkastusvaliokunta**

Olavi Filppula  
puheenjohtaja

~~Stefan~~ Stefan Stenberg  
varapuheenjohtaja

Veronica Fellman  
jäsen

Jarkko Huttunen  
jäsen

Sari Mutka  
jäsen



## Liite 1 Pääkaupunkiseudun tarkastustoimien yhteisarviointi 2018: Lasten ja nuorten pääsy mielenterveyspalvelujen piiriin

### Johdanto

Pääkaupunkiseudun kaupunkien ja HUS:n ulkoisten tarkastustoimien vuoden 2018 yhteisarvioinnin tavoitteena oli selvittää, miten pääkaupunkiseudun alaikäiset kouluikäiset lapset ja nuoret pääsevät kaupunkien matalan kynnyksen mielenterveyspalvelujen ja erikoissairaanhoidon mielenterveyspalvelujen piiriin. Arviointi keskittyi lasten ja nuorten peruspalveluihin ja koski lasten ja nuorten psykiatrisen erikoissairaanhoidon kiireetöntä avohoitoa. Arvioinnin toteutti kaupunkien ja HUS:n ulkoisen tarkastuksen työntekijöistä koottu työryhmä ja sitä ohjasi tarkastuslautakuntien puheenjohtajista koostuva ohjausryhmä. Arviointiin osallistuivat Espoo, Helsinki, Kauniainen, Vantaa ja HUS.

Muistio arvioinnista on luettavissa oheisesta linkistä: [www.arviointikertomus.fi](http://www.arviointikertomus.fi).

### Suosituks

#### Kaupungit

- Opetustoimen tulee lisätä oppilas- ja opiskeluhuollon psykologipalvelujen saatavuutta.
- Sosiaali- ja terveystoimen tulee selvittää mahdollisuus parantaa lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen saatavuutta lisäämällä koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoon psykiatrisia sairaanhoitajia.
- Sosiaali- ja terveystoimen ja opetustoimen tulee viimeistään psykiatrista hoitoa edellyttävissä tilanteissa yhteistyössä nimetä lapselle tai nuorelle lääkäri ja vastuuhenkilö, joka koordinoi palveluja ja vastaa tiedonkulusta

#### Kaupungit ja HUS

- Sosiaali- ja terveystoimen johdon ja HUS:n on tehtävä yhteistyötä lääkärin rekrytointiongelmien helpottamiseksi lasten ja nuorten psykiatriassa. Lääkäripulasta tulee aktiivisesti viestittää sosiaali- ja terveystoimien lasten ja nuorisopsykiatrian erikoislääkäreiden saatavuuden varmistamiseksi jatkossa.
- Perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon tulee tehdä yhteistyötä lähetekäytännön sujuvoittamiseksi lasten ja nuorten mielenterveyspalveluissa hoitoon pääsyn nopeuttamiseksi.
- Perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon tulee tehdä yhteistyötä ja selkiyttää työnjakoa erityisesti nuorten mielenterveyspalveluissa.
- Kaupunkien lastensuojelun ja HUS:n nuortenpsykiatrian tulee yhdessä kehittää palveluja siten, että apua tarvitseville nuorille voidaan tarjota hoitoa viipymättä eikä heitä jouduta tarpeettomasti sijoittamaan hoidon puutteen takia.

#### HUS

- Erikoissairaanhoidossa tulee lisätä kuntien perusterveydenhuollolle lasten ja nuorten psykiatriin palveluihin liittyviä konsultaatiomahdollisuuksia hoidon saannin parantamiseksi. HYKS -Varhain toimintaa tulee edelleen laajentaa.
- Siirryttäessä erikoissairaanhoidosta jatkohoitoon tulee varmistaa se, että tieto kulkee potilaan mukana. Jatkohoitoon ohjaamisessa tulee ottaa huomioon kaikki tahot, joita jatkohoidon suunnitellaan koskevan.